

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРВОНОГРАДСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЕКОНОМІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ

Циклова комісія фінансово-економічних дисциплін

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заступник директора
з навчальної роботи

Сергій РОМАНЧУК

«30» 08. 2024 року

НАСКРІЗНА ПРОГРАМА ПРАКТИКИ

Галузь знань 07 Управління та адміністрування

Спеціальність 076 Підприємництво та торгівля

ОПП Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

Розглянуто і схвалено
на засіданні циклової комісії
фінансово-економічних
дисциплін

Протокол № 1

від «30» серпня 2024 р.

Голова комісії

Віра МАРКЕВИЧ

Уклали: Демчук Н.М.
Атаманюк І.А.

ЗМІСТ

ВСТУП	3
1. ВИДИ, МЕТА І ЗАВДАННЯ ПРАКТИК	4
2. БАЗИ ПРАКТИКИ	9
3. ОРГАНІЗАЦІЯ І КЕРІВНИЦТВО ПРАКТИКОЮ	10
3.1. Організація навчальної практики (за фахом)	10
3.2. Організація навчальної практики на підприємстві	11
3.3. Організація виробничої практики	12
4. ОБОВ'ЯЗКИ СТУДЕНТІВ-ПРАКТИКАНТІВ ТА КЕРІВНИКІВ	
ПРАКТИКИ	14
4.1. Функціональні обов'язки студента в період проходження практики	14
4.2. Функціональні обов'язки керівника практики від коледжу	14
4.3. Функціональні обов'язки керівника практики від підприємства	16
5. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ	17
6. ВИМОГИ ЩОДО НАПИСАННЯ ЗВІТУ З ПРАКТИКИ ТА ПОРЯДКУ ЙОГО ОФОРМЛЕННЯ	18
7. ПРОГРАМИ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИК	21
7.1. Навчальна практика (за фахом)	21
7.2. Навчальна практики на підприємстві	23
7.3. Виробнича практика	26

ВСТУП

Обов'язковим елементом освітньо-професійної підготовки студентів навчальних закладів усіх рівнів акредитації є практична підготовка, найважливішою складовою якої є практика.

Практична підготовка - основа для оволодіння студентами сучасних методів і знарядь праці в галузі їх майбутньої професійної діяльності, формування у студентів, на базі отриманих ними у вищому навчальному закладі знань, професійних вмінь і навиків для прийняття самостійних рішень на конкретній ділянці роботи у ринкових умовах, виховання у майбутніх спеціалістів потреби систематичного оновлення своїх знань та творчого їх застосування у практичній діяльності.

З метою створення єдиної методичної та організаційної спрямованості всіх видів практик для студентів підготовлена наскрізна програма практики, яка є одним з основних навчально-методичних документів. Зміст наскрізної програми відповідає Положенню про організацію практичного навчання в Червоноградському гірничо-економічному фаховому коледжі, наказам ірішенням колегії Міністерства освіти України щодо практики студентів, навчальному плану спеціальності і кваліфікаційній характеристиці «фаховий молодший бакалавр». На основі цієї програми розробляються робочі програми відповідних видів практики.

В наскрізній програмі визначені зміст і об'єм знань, вмінь і навиків, які студенти повинні отримати в період проходження практик зі своєї спеціальності; викладені мета і завдання кожного етапу, дано відомості про бюджет часу на виробниче навчання, визначені конкретні рекомендації щодо видів і форм контролю рівня знань, умінь, навичок, яких студенти повинні набути на кожному робочому місці.

Програмою передбачено послідовне розширення формуючих умінь і їх ускладнення по мірі переходу від одного виду практики до іншого. На основі даної програми керівники практики від коледжу розробляють робочі програми відповідних видів практики, в яких деталізується і уточнюється зміст практики з врахуванням навчально-матеріальної бази коледжу і баз практик; вказуються календарні терміни вивченняожної теми практики.

Дана програма є основним документом, згідно з яким визначаються загальні питання організації, зміст і порядок проходження та підведення підсумків практики, навчальне навантаження і регламентація діяльності керівників практики від коледжу і підприємств - баз практики і студентів упродовж періоду її здійснення.

1. ВИДИ, МЕТА І ЗАВДАННЯ ПРАКТИК

Для студентів спеціальності 076 Підприємництво та торгівля освітньо-професійної програми «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» основними видами практики в коледжі є:

Таблиця 1.1

№ п/п	Назва практики	Семестр	Кількість тижнів
1	Навчальна практика (за фахом)	4	3
2	Навчальна практика на підприємстві	5	2
3	Виробнича практика	6	6

1.1. Метою **навчальної практики (за фахом)** є закріплення та поглиблення теоретичних знань здобутих в процесі вивчення економічних дисциплін.

Завданням навчальної практики є:

- ознайомлення студентів зі специфікою спеціальності та сферою майбутньої професійної діяльності;
- ознайомлення з особливостями функціонування підприємств будь-якої форми власності;
- опанування основних понять і категорій фінансово-економічної та господарської діяльності підприємства;
- закріплення навичок розрахунку найбільш важливих економічних показників діяльності підприємства шляхом вирішення конкретних практичних завдань, аналізу ситуацій і застосування інших форм навчання;
- розвиток навичок презентації та захисту результатів виконуваної роботи;

Проходження навчальної практики сприяє формуванню:

загальних компетентностей:

ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК 7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальних компетентностей:

СК 1. Здатність враховувати основні закономірності та сучасні досягнення у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.

СК 6. Здатність виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.

СК 11. Здатність здійснювати біржову діяльність відповідно до вимог законодавчо-правових актів.

програмних результатів навчання:

РН 2. Застосовувати знання, розуміння закономірностей та сучасних досягнень у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності із професійною метою.

РН 4. Використовувати сучасні комп'ютерні й телекомуникаційні технології обміну та поширення професійно спрямованої інформації у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.

РН 5. Здійснювати пошук, самостійний відбір інформації з різних джерел у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності.

РН 7. Застосовувати всебічні спеціалізовані емпіричні й теоретичні знання у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності для подальшого використання у практичній діяльності.

РН 12. Виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.

РН 17. Визначати основні показники діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур для забезпечення їх ефективності

1.2. Метою **навчальної практики на підприємстві** є поглиблення знань, які одержали студенти в процесі теоретичного навчання зі спеціальних (фахових) дисциплін, оволодіння сучасними формами і методами економічної та організаційної роботи на конкретних місцях, формування у здобувачів фахової передвищої освіти професійних умінь і навичок для прийняття самостійних рішень, виховання потреби систематично поповнювати знання та вміння застосування їх в практичній діяльності.

В результаті проходження практики студент повинен мати чітке професійне уявлення про основні напрямки господарської діяльності підприємства і при необхідності про розробку заходів з підвищення ефективності діяльності підприємства-бази практики.

Проходження навчальної практики на підприємстві сприяє формуванню:

Загальних компетентностей:

ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 8. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

Спеціальних компетентностей:

СК 1. Здатність враховувати основні закономірності та сучасні досягнення у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.

СК 2. Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо діяльності підприємства.

СК 4. Здатність визначати характеристики товарів і послуг у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.

СК 5. Здатність здійснювати діяльність із дотриманням вимог

нормативно-правових документів у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності.

СК 6. Здатність виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.

СК 8. Здатність визначати і задовольняти потреби споживачів як пріоритетних суб'єктів ринку.

СК 11. Здатність здійснювати біржову діяльність відповідно до вимог законодавчо-правових актів

Програмних результатів навчання:

РН 2. Застосовувати знання, розуміння закономірностей та сучасних досягнень у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності із професійною метою.

РН 5. Здійснювати пошук, самостійний відбір інформації з різних джерел у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності.

РН 6. Проявляти ініціативу та підприємливість, володіти навичками міжособистісної взаємодії для досягнення професійної мети.

РН 7. Застосовувати всебічні спеціалізовані емпіричні й теоретичні знання у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності для подальшого використання у практичній діяльності.

РН 8. Володіти методами й інструментарієм для підготовки проектів управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур.

РН 10. Визначати характеристику товарів і послуг у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності за допомогою сучасних методів.

РН 11. Знати основи нормативно-правового забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і застосовувати їх на практиці.

РН 12. Виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.

РН 14. Визначати потреби споживачів для формування асортименту товарів у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.

РН 17. Визначати основні показники діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур для забезпечення їх ефективності

РН18. Володіти вмінням здійснення біржової діяльності відповідно вимог законодавчо-правових актів.

1.3. Виробнича практика є завершальним етапом навчання і проводиться на випускному курсі з метою узагальнення і вдосконалення здобутих студентами знань, практичних умінь та навичок оволодіння професійним досвідом та готовності їх до самостійної трудової діяльності. Практика передбачає закріплення та поглиблення теоретичних знань зі спеціальних (фахових) дисциплін, оволодіння практичними навичками та уміннями економічної, організаторської та аналітичної роботи зі спеціальності.

В результаті проходження практики студент повинен навчитися вирішувати типові задачі, які притаманні видам діяльності відповідно до посад, що може обійтися випускник коледжу (фаховий молодший бакалавр з

підприємництва, торгівлі та біржової діяльності), основними видами діяльності якого є комерційна, маркетингова комунікаційна, організаційна та управлінська діяльність.

Проходження виробничої практики сприяє формуванню: *Загальних компетентностей:*

ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК 7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 8. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

Спеціальних компетентностей:

СК 1. Здатність враховувати основні закономірності та сучасні досягнення у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.

СК 2. Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо діяльності підприємства.

СК 4. Здатність визначати характеристики товарів і послуг у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.

СК 5. Здатність здійснювати діяльність із дотриманням вимог нормативно-правових документів у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності.

СК 6. Здатність виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.

СК 7. Здатність застосовувати основи обліку, оподаткування і страхування у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.

СК 8. Здатність визначати і задовольняти потреби споживачів як пріоритетних суб'єктів ринку.

СК 9. Здатність застосовувати моделі електронної комерції у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності.

СК 10. Здатність використовувати логістичні системи у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.

СК 11. Здатність здійснювати біржову діяльність відповідно до вимог законодавчо-правових актів

СК 12. Здатність визначати та оцінювати характеристики біржових товарів.

Програмних результатів навчання:

РН 2. Застосовувати знання, розуміння закономірностей та сучасних досягнень у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності із професійною метою.

РН 4. Використовувати сучасні комп'ютерні й телекомуникаційні

технології обміну та поширення професійно спрямованої інформації у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.

РН 5. Здійснювати пошук, самостійний відбір інформації з різних джерел у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності.

РН 6. Проявляти ініціативу та підприємливість, володіти навичками міжособистісної взаємодії для досягнення професійної мети.

РН 7. Застосовувати всебічні спеціалізовані емпіричні й теоретичні знання у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності для подальшого використання у практичній діяльності.

РН 8. Володіти методами й інструментарієм для підготовки проектів управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур.

РН 10. Визначати характеристику товарів і послуг у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності за допомогою сучасних методів.

РН 11. Знати основи нормативно-правового забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і застосовувати їх на практиці.

РН 12. Виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.

РН 13. Застосовувати отримані навички з основ обліку, оподаткування і страхування у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.

РН 14. Визначати потреби споживачів для формування асортименту товарів у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.

РН 15. Застосовувати моделі електронної комерції в діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.

РН 16. Використовувати логістичні системи у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.

РН 17. Визначати основні показники діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур для забезпечення їх ефективності.

РН 18. Володіти вмінням здійснення біржової діяльності відповідно вимог законодавчо-правових актів.

РН 19. Демонструвати знання та уміння щодо оцінювання характеристик біржових товарів.

2. БАЗИ ПРАКТИКИ

Базами практики можуть бути підприємства різних форм власності, видів господарської діяльності, організаційно-правового статусу, які є юридичними особами і мають можливості забезпечити виконання затвердженої програми практичної підготовки фахівців з підприємництва, торгівлі та біржової діяльності. Підприємства повинні відповідати сучасним вимогам, тобто мають застосовуватись передові форми та методи управління й організації виробничої, планово-економічної роботи, логістичної і маркетингової діяльності, бухгалтерського обліку, впроваджуватись прогресивні технології виробництва, організації праці та управління. Крім того, штат баз практики має бути укомплектований висококваліфікованими фахівцями, здатними створити відповідні умови студентам у здобутті професійних навичок.

З такими підприємствами - базами практики коледж завчасно повинен укладати угоди на її проведення.

Студенти можуть самостійно (з дозволу дирекції коледжу) підбирали для себе місце проходження практики і пропонувати його для використання на основі прямих договорів з підприємствами, установами, організаціями незалежно від їх організаційно-правових форм і форм власності.

Навчальна практика (за фахом) проводиться у навчальних аудиторіях, які повинні мати відповідне матеріально-технічне, організаційне і навчально-методичне забезпечення.

3. ОРГАНІЗАЦІЯ І КЕРІВНИЦТВО ПРАКТИКОЮ

3.1. Організація і керівництво навчальною практикою (за фахом)

Вказана практика проводиться зі студентами другого курсу у відповідності з графіком навчального процесу. Заняття будуються в залежності від конкретної мети і змісту. Безпосереднє керівництво практикою, організацію практики, її проведення і контроль здійснюють керівники (викладачі циклової комісії фінансово-економічних дисциплін).

На початку практики студенти проходять інструктаж з охорони праці, ознайомлюються з програмою практики, її термінами та основними вимогами щодо кінцевих результатів.

До елементів структури заняття відносяться:

- перевірка присутності студентів на заняттях і повідомлення їм мети і теми заняття;
- вступний інструктаж ;
- виклад змісту теми, усне пояснення навчального матеріалу;
- демонстрація способів виконання завдань;
- організація самостійного виконання студентами конкретного завдання;
- перевірка знань студентів, підведення підсумків заняття;
- прибирання робочих місць.

Викладач повинен застосовувати різні форми активізації навчального процесу. Студенти виконують завдання під безпосереднім керівництвом викладача. Залишати групу навіть на короткий час або другому викладачеві без дозволу адміністрації коледжу **заборонено**.

Документи методичного забезпечення навчальної практики:

- робоча програма викладача, яка розглядається цикловою комісією і затверджується заступником директора з навчальної роботи;
- робочий план заняття, складається викладачем на кожне заняття;
- журнал навчальних практичних занять встановленої форми;
- журнал інструктажу студентів з охорони праці (для первинного і вступного інструктажів);
- інструкція вступного інструктажу з охорони праці;
- завдання на роботу, яку потрібно виконати (видається на всі види операцій, що виконуються під час практики);
- перелік робіт, які повинні бути виконані студентами за час практики складається викладачем на кожну групу.

3.2. Організація навчальної практики на підприємстві

Дану практику проходять студенти третього курсу в п'ятому семестрі тривалістю - 2 тижні.

Основою для проходження практики на підприємствах є направлення, видане дирекцією коледжу. До початку практики, не пізніше чим за місяць, дирекція коледжу узгоджує з керівниками підприємств місця практики і ознайомлює з ними студентів, враховуючи при розподілі їхні побажання. Студенти можуть самостійно (з дозволу дирекції коледжу) підбирали для себе місце проходження практики і пропонувати його для використання на основі прямих договорів з підприємствами, установами, організаціями незалежно від їх організаційно-правових форм і форм власності.

Розподіл студентів на підприємства проводиться наказом директора по коледжу та призначаються керівники практики із числа викладачів спеціальних (фахових) дисциплін. Перед направленням студентів на практику завідувач навчально-виробничої практики разом з керівниками практики від коледжу, завідувачами відділень і кураторами груп повинен провести виробничу нараду із студентами, на якій ознайомити їх з правами і обов'язками, метою і завданням практики, умовами роботи на підприємствах-базах практики, організацією проведення і порядком проходження практики, проведенням інструктажу з охорони праці.

Практика на підприємстві проводиться під безпосереднім керівництвом керівника практики від підприємства, які призначаються наказом на підприємстві у встановленому порядку.

Загальне навчально-методичне керівництво практикою здійснює керівник практики від коледжу, який повинен скласти графік консультацій студентів з питань виконання програми практики, а в окремих випадках (практика на малих підприємствах) затвердити графік екскурсій на підприємства, в якому перелічуються об'єкти, що підлягають вивченняю за програмою практики. До закінчення практики студент повинен придбати навики роботи за спеціальністю та скласти звіт з практики.

Основними документами для проведення практики є:

- витяг з наказу по коледжу про направлення студентів на практику і призначення керівників практики від коледжу;
- робоча програма практики;
- методичні рекомендації щодо проходження та захисту практики;
- графік консультацій для студентів з питань виконання програми практики;
- робочий план керівника практики від коледжу, затверджений заступником директора з навчально-виробничої роботи, і погоджений з керівником практики від підприємства-бази практики;

- залікова відомість;
- копія наказу підприємства про зарахування студента на практику, призначення керівника практики від підприємства;
- звіт студентів про проходження практики.

Керівник практики інформує адміністрацію коледжу і циклову комісію про недоліки під час проходження практики і вносить свої рекомендації, щодо покращення її проведення.

3.3. Організація виробничої практики

Виробнича практика проводиться на третьому курсі в шостому семестрі для студентів на підприємствах будь-якої сфери господарювання.

Основою для проходження практики є направлення коледжу.

Не пізніше як за місяць перед початком практики дирекція коледжу погоджує з керівниками підприємств робочі місця і ознайомлює з ними студентів. Студенти можуть самостійно (з дозволу дирекції коледжу) підбирали для себе місце проходження практики і пропонувати його для використання на основі прямих договорів з підприємствами, установами, організаціями незалежно від їх організаційно-правових форм і форм власності.

Враховуючи побажання студентів, щодо направлення їх на те чи інше підприємство, наказом по коледжу розподіляє їх на підприємства. Керівниками практики від коледжу призначаються викладачі спеціальних (фахових) дисциплін. Перед направленням студентів на практику з ними слід провести виробничу нараду, на якій ознайомити їх з організацією проведення, порядком проходження, метою та завданнями практики, та видати необхідну навчальну та технічну документацію.

Робочий план виробничої практики (аналітичної) повинен передбачити глибоке вивчення студентами сучасних форм ведення господарської діяльності, системи і механізмів забезпечення ефективної підприємницької діяльності у сучасних ринкових умовах. При цьому важливо поєднати набуті теоретичні знання з практичними навичками управління підприємством в цілому й окремими його елементами.

В період практики студенти підбирають матеріали для звіту з практики та виконують індивідуальні завдання (за наявності). Звіт з практики завіряється керівником практики від підприємства.

Також, як і під час проходження навчальної практики на виробництві, 1 раз в тиждень керівники практики від коледжу організують консультації для студентів-практикантів, а також в окремих випадках складають графік екскурсій на підприємства, в якому перелічуються об'єкти, що підлягають вивченню за програмою практики. Підсумком виробничої практики (аналітичної) є здання і захист студентом звіту з практики перед комісією,

призначеною наказом директора коледжу.

Основними документами для проведення практики є:

1. Робочий план проведення практики, затверджений завідувачем навчально-виробничої практики і погоджений з керівником практики від підприємства.
2. Робоча програма практики.
3. Методичні вказівки щодо проходження та захисту виробничої практики (аналітичної).
4. Графік консультацій та графік екскурсій на підприємства-бази практики
5. Звіт керівника практики від коледжу про проходження студентами практики.
6. Залікова відомість.
7. Журнал обліку годин проведення практики.

4. ОБОВ'ЯЗКИ СТУДЕНТІВ-ПРАКТИКАНТІВ ТА КЕРІВНИКІВ ПРАКТИКИ

4.1. Функціональні обов'язки студента в період проходження практики

В період проходження практики студент повинен:

1. до початку практики одержати в коледжі від керівника практики всі необхідні документи і консультативну інформацію щодо їх оформлення та своєчасно прибути на підприємство;
2. перш ніж приступити до виконання завдань практики, ознайомитися з обсягом та характером господарської діяльності підприємства - бази практики, його організаційною структурою, рівнем організації економічної роботи;
3. виконувати в повному обсязі завдання, передбачені програмою практики і вказівками її керівника, регулярно відвідувати консультації;
4. вивчити і суверо дотримуватись правил внутрішнього розпорядку підприємства;
5. нести відповідальність за виконану роботу і її результати на рівні з штатними працівниками підприємства;
6. приймати активну участь у громадському житті, а також в науковій і рационалізаторській роботі підприємства;
7. систематично працювати над виконанням індивідуальних завдань за спеціальністю, збору матеріалів для звіту з практики;
8. в кінці практики подати в коледж звіт про хід виконання програми практики, який завіряється керівником практики від підприємства і захистити його перед комісією, призначеною наказом директора коледжу.

4.2. Функціональні обов'язки керівника практики від коледжу

1. Керівник практики від коледжу призначається наказом директора коледжу з числа викладачів спеціальних (фахових) дисциплін.
2. Керівник практики повинен:
  - 2.1. провести оцінку стану та відповідності баз практики основним вимогам та їх готовності для прийняття студентів;
  - 2.2. провести зі студентами виробничу нараду, на якій ознайомити їх з метою і завданням практики, їх правами і обов'язками, умовами роботи на підприємстві, організацією проведення і порядком проходження практики, проведенням інструктажу з охорони праці, видати необхідні для проходження практики документи (направлення, програму практики, бланки договору, індивідуальне завдання);
  - 2.3. скласти графік виконання програми практики;
  - 2.4. разом з керівником практики від підприємства розподілити студентів на робочі місця, скласти графік переміщення за робочими місцями і

контролювати його виконання;

2.5. здійснювати безперервне керівництво і контроль за роботою студентів на протязі всього періоду практики, надавати методичну допомогу з ведення щоденника, написання ними звіту з практики, виконання індивідуальних завдань, перевіряти зміст і якість виконання ними програми практики;

2.6. разом з керівником практики від підприємства скласти і затвердити графік консультацій і екскурсій для студентів-практикантів, у якому перелічуються об'єкти, які підлягають вивченю за програмою практики, теми консультацій, час і місця збору студентів;

2.7. разом з керівником практики від підприємства залучати студентів до наукової, раціоналізаторської роботи та громадського життя підприємства;

2.8. доповідати на засіданнях циклової комісії, методичних нарадах про результати проходження практики і складати звіт з аналізом недоліків і пропозицій з покращення практичного навчання студентів;

2.9. контролювати проведення з студентами інструктажів з охорони праці;

2.10. не допускати використання студентів на роботах, не пов'язаних з виконанням програми практики;

2.11. приймати заходи з усунення виявлених недоліків в організації і проведенні практики, ознайомитися з відгуками керівників практики від підприємства, приймати заходи впливу до порушників правил внутрішнього розпорядку підприємства і правил з охорони праці;

2.12. щотижнево доповідати завідувачу навчально-виробничої роботи про хід виконання студентами програми практики;

2.13. вимагати від керівників підприємства виконання ними договірних умов, націлених на виконання студентами програми практики;

2.14. відвідувати студентів, не менше двох разів в тиждень, безпосередньо на їх робочих місцях;

2.15. ознайомити керівників практики від підприємства з вимогами програми практики, надавати необхідну допомогу в організації і проведенні практики студентів на підприємстві;

2.16. в п'ятиденний термін після закінчення практики прийняти у студентів диференційований залік, оформити і здати заступнику директора з навчально-виробничої роботи навчальну і технічну документацію (звіт керівника практики, залікову відомість, наказ про призначення керівників практики на підприємстві та зарахування студентів на робочі місця).

4.3. Функціональні обов'язки керівника практики від підприємства

1. Керівник практики від підприємства-бази практики призначається наказом по підприємству;
2. Керівник практики від підприємства повинен:
  - 2.1. Забезпечити студентів робочими місцями у відповідності з вимогами програми практики.
  - 2.2. Організувати проведення з студентами інструктажів з охорони праці та правил внутрішнього розпорядку, не заливати студентів до виконання робіт, не пов'язаних з програмою практики.
  - 2.3. Забезпечити студентів необхідною економічною, статистичною, бухгалтерською та іншою інформацією, документами, нормативними та іншими матеріалами з питань аналізу і планування господарської діяльності підприємств.
  - 2.4. Залучати студентів-практикантів до активної участі в поточній роботі структурного підрозділу - місця практики.
  - 2.5. Виховувати у студентів працелюбність, акуратність, виконавчу дисципліну, вміння працювати у ринкових умовах.
  - 2.6. Не допускати передчасного залишення студентами місця практики і негайно доповідати в коледж про грубі порушення ними планової і технологічної дисципліни або нещасного випадку з ними.
  - 2.7. Контролювати за виконанням студентами як окремих завдань так і програми практики в цілому.

5. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ

Після закінчення терміну практики студенти звітують про виконання програми практики та індивідуального завдання (за наявності). Форми звітності визначаються робочою програмою практики. Загальна форма такої звітності - подання письмового звіту, який подається у встановлений термін керівнику практики від коледжу для перевірки і допуску до захисту.

Звіт має містити відомості про виконання студентом усіх розділів програми практики, висновки і пропозиції, список використаної літератури тощо. Оформлюється звіт за вимогами, що визначені у робочій програмі практики (навчальної, виробничої).

Звіт захищається студентом перед комісією, призначеною директором коледжу з числа викладачів-керівників практики. На захист можуть запрошуватися керівники від підприємств-баз практики.

Критерії оцінювання з усіх видів практики визначаються керівниками практики від коледжу і вказуються у робочій програмі практики. Оцінювання здійснюється керівником практики на підставі - повноти та якості виконання студентом програми практики та індивідуального завдання (за наявності).

Результат заліку за практику вноситься в заліково-екзаменаційну відомість і в залікову книжку студента та враховується при визначенні розміру стипендії разом з його оцінками за результатами підсумкового контролю.

Студент, який не виконав програму практики без поважних причин, відраховується з навчального закладу.

Якщо програма практики не виконана студентом з поважної причини, то коледж надає можливість студенту пройти практику повторно через рік. Можливість повторного проходження практики через рік надається і студенту, який на підсумковому заліку (захисті звіту) отримав негативну оцінку.

Підсумки кожної практики обговорюються на засіданні циклової комісії фінансово-економічних дисциплін, а загальні підсумки практики підводяться не менше одного разу протягом навчального року.

6. ВИМОГИ ЩОДО НАПИСАННЯ ЗВІТУ З ПРАКТИКИ ТА ПОРЯДКУ ЙОГО ОФОРМЛЕННЯ

Навчальні та виробнича практики завершуються складанням студентом звіту про проходження практики, відповідно до програми практики у встановлений термін.

Звіт має містити відомості про виконання студентом усіх розділів програми практики та індивідуального завдання (за наявності), висновки і пропозиції, список використаної літератури та інші.

Звіт з практики повинен мати чітку побудову, логічну послідовність аргументів, точність в оформленні, обґрунтованість висновків та рекомендацій, не допускається дослівне переписування матеріалів підприємства та цитування літературних джерел заради заповнення у звіті необхідної кількості сторінок.

Структура звіту включає (в порядку перерахування):

- титульна сторінка;
- зміст;
- вступ;
- основна частина;
- висновки та рекомендації;
- список використаних джерел інформації та літератури;
- додатки.

На титульній сторінці звіту має бути печатка підприємства і підпис керівника практики від підприємства із зазначенням займаної ним посади.

Зміст подають на початку звіту з найменуванням та номерами початкових сторінок усіх розділів, підрозділів і пунктів (якщо вони мають назву), зокрема, вступу, висновків, додатків тощо.

У вступі потрібно обґрунтувати мету та основні завдання проходження практики. Також необхідно коротко торкнутися змісту кожного з розділів звіту, охарактеризувати основні джерела даних, які будуть використовуватись при написанні звіту з практики.

Основна частина звіту з практики передбачає поглиблений розгляд визначених розділів, які розкриваються відповідно до складеного і затвердженого графіку проходження практики. Кожен розділ починається із нової сторінки.

Наприкінці звіту студент повинен зробити загальні висновки: підвести підсумки проходження практики, визначити значення досліджуваного підприємства.

У кінці наводять список використаних джерел та додатки.

Звіт оформляється на стандартних аркушах формату А-4 в односторонньому порядку. Друга сторона аркуша призначена для зауважень

викладача, який перевіряє звіт.

Текст звіту повинен бути надрукований або написаний власноруч з обов'язковим додержанням таких полів: ліве - 25 мм, праве - 10 мм, верхнє - 20 мм, нижнє - 20 мм. Абзацний відступ має бути однаковим по всій роботі і дорівнювати -1,25 см.

При комп'ютерному наборі тексту слід використовувати шрифт TimesNewRoman, кегль 14, міжрядковий інтервал 1,5. Шрифт друку повинен бути чітким і чорного кольору.

Звіт також може бути написаний власноруч акуратним та зрозумілим почерком. Щільність написання має бути однаковою та наблизатися до друкованого тексту.

Текст основної частини звіту поділяють на розділи, підрозділи, пункти та підпункти.

Заголовки структурних частин звіту про проходження практики “ЗМІСТ”, “ВСТУП”, “РОЗДІЛ”, “ВИСНОВКИ”, “СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ”, “ДОДАТКИ” друкують великими літерами звичайним жирним шрифтом по центру рядка. Заголовки підрозділів - маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Крапку в кінці заголовка розділу і підрозділу не ставлять. Якщо заголовок складається з двох або більше речень, їх розділяють крапкою. Заголовки пунктів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу в розрядці в підбір до тексту. В кінці таким чином надрукованого заголовка пункту ставиться крапка.

Кожну структурну частину звіту про проходження практики починають з нової сторінки.

До загального обсягу звіту входять список використаних джерел, таблиці та рисунки, які повністю займають площу сторінки.

Всі сторінки звіту практики підлягають нумерації на загальних засадах. Титульна сторінка входить до загальної нумерації роботи, але номер на ній не ставиться.

Нумерацію сторінок, розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів, рисунків, таблиць, формул подають арабськими цифрами без знака №. Номер сторінки ставлять у правому верхньому кутку сторінки без крапки в кінці.

Такі структурні частини звіту як зміст, вступ, висновки, список використаних джерел не мають порядкового номера. Номер розділу ставлять після слова “РОЗДІЛ”, після номера крапку не ставлять. Потім з нового рядка друкують заголовок розділу.

Підрозділи нумерують у межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, між якими

ставлять крапку. В кінці номера підрозділу повинна стояти крапка, наприклад: “2.3.” (третій підрозділ другого розділу). Потім у тому ж рядку йде заголовок підрозділу.

При наявності у звіті схем, графіків, діаграм тощо їх варто називати рисунками. Всі рисунки нумеруються послідовно арабськими цифрами. Рисунки розміщаються відразу ж після посилань на них у тексті, супроводжуються назвою рисунка, яка розміщується під рисунком відразу ж після його номера. При використанні в звіті таблиць, в тексті на них робляться посилання (наприклад, «... інформація приведена в табл. 1»), а таблиці повинні мати відповідну нумерацію арабськими цифрами. Слово «таблиця» й її номер пишеться над правим верхнім кутом таблиці (наприклад, Табл. 1), а під ним - заголовок таблиці, який розкриває суть її змісту. Слід розміщати таблицю на одній сторінці. При переносі матеріалу на наступну сторінку в правому куті наступної сторінки слід написати «Продовження табл. 1».

Формули в звіті слід нумерувати арабськими цифрами, взятими в дужки, які розміщаються справа від формули. На цитати слід давати посилання - вказувати у дужках порядковий номер джерела інформації та номера сторінки, наприклад: [2, с. 20].

Копії документів, форми звітності розміщаються в кінці звіту у додатках. Додатки оформляють як продовження звіту практики на наступних її сторінках, розміщаючи їх у порядку появи посилань у тексті звіту. Кожен додаток починають з нової сторінки. Їм дають заголовки, зазначені угорі малими літерами з першої великої симетрично стосовно тексту сторінки. Справа над заголовком малими літерами з першої великої друкується слово “Додаток ” і велика літера, що позначає додаток.

Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком Г, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ъ. Єдиний додаток позначається як Додаток А.

При складанні списку використаних джерел необхідно дотримуватись нормативних бібліографічних вимог. Порядок подання джерел: Конституція України, кодекси, закони України, укази Президента України, постанови Верховної Ради і Кабінету Міністрів України та інші нормативно-правові документи, інші джерела в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків, у тому числі статут та інші документи підприємства та Інтернет - адреси.

Список використаних джерел потрібно оформляти у відповідності з такими вимогами, а саме: прізвище та ініціали автора, назва книги, місто видання, назва видавництва, рік видання, кількість сторінок.

Всі матеріали звіту зшиваються в єдиний документ (швидкозшивач) та після захисту з відміткою керівника від коледжу здаються для зберігання.

7. ПРОГРАМА ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИК

7.1. НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА (ЗА ФАХОМ)

Таблиця 7.1.1 Тематичний план програми навчальної практики

<i>№</i>	<i>Види робіт, зміст матеріалу, що вивчається</i>	<i>Кількість днів</i>
1.	Інструктаж з техніки безпеки та охорони праці. Ознайомлення студентів з програмою та графіком проведення практики, отримання індивідуальних завдань	0,5
2.	Ознайомлення зі специфікою спеціальності та сферою майбутньої професійної діяльності, з професійними вимогами до фахівця з підприємництва, торгівлі та біржової діяльності, необхідними практичними вміннями та навичками	0,5
3.	Вивчення особливостей діяльності та дослідження нормативно-правових зasad функціонування підприємств різних галузей діяльності (ознайомлювальні екскурсії):	5
3.1	Виробниче підприємство	1
3.2	Торгівельні підприємства	2
3.3	Підприємства сфери послуг	1
3.4	Страхова компанія	1
4.	Практичні заняття: розрахунок показників фінансово-економічної та господарської діяльності підприємств	6
4.1	Праця і заробітна плата на підприємствах	2
4.2	Основні фонди підприємств	1
4.3	Оборотні засоби підприємств	1
4.4	Витрати та собівартість	1
4.5	Прибуток і рентабельність підприємств	1
5.	Оформлення звіту із навчальної практики	2
6.	Захист звіту з практики	1
<i>Всього</i>		15

ОРИЄНТОВНИЙ ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ (ЗА ФАХОМ)

1. Інструктаж з техніки безпеки та охорони праці.

Ознайомлення студентів з програмою та графіком проведення практики, отримання індивідуальних завдань

Організаційні збори. Проведення інструктажу з техніки безпеки та охорони праці. Ознайомлення студентів з метою, завданням і програмою практики, порядком її організації і проходження, загальними вимогами охорони праці при проходженні практики, місцем практики.

Одержання студентами методичних рекомендацій щодо проходження та захисту навчальної практики, індивідуального завдання.

2. Ознайомлення з професійними вимогами до фахівця з підприємництва, торгівлі та біржової діяльності, необхідними практичними вміннями та навичками

Ознайомити студентів зі сферою їх майбутньої професійної діяльності, переліком основних типів підприємств.

Довести до відома студентів перелік посад, що може обіймати фаховий молодший бакалавр з підприємництва, торгівлі та біржової діяльності, необхідними практичними вміннями та навичками.

3. Вивчення особливостей діяльності та дослідження нормативно-правових засад функціонування підприємств

Обговорення сучасного стану та проблем розвитку підприємництва в Україні

Характеристика економіко-правових засад функціонування підприємств різних сфер діяльності, організація та проведення екскурсій на виробничі, торгівельні підприємства, підприємства сфери послуг, готельно-ресторанного бізнесу та туризму, страхові компанії та ін..

4. Розрахунок показників фінансово-економічної та господарської діяльності підприємства

Розрахунок найбільш важливих економічних показників діяльності підприємства студенти виконують шляхом вирішення конкретних практичних завдань згідно варіанту, який відповідає порядковому номеру студента в списку групи.

Зміст та перелік практичних завдань для виконання, вимоги щодо оформлення звіту, критерії оцінювання та схема нарахування балів наведено в робочій програмі та методичних рекомендаціях щодо проходження навчальної практики з економічних дисциплін.

7.2. НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА НА ПІДПРИЄМСТВІ

Таблиця 7.2.1
Тематичний план навчальної практики на підприємстві

<i>№ з/ п</i>	<i>Види робіт, зміст матеріалу, що вивчається</i>	<i>Кількість днів</i>
1	Влаштування на підприємство, інструктаж з техніки безпеки та охорони праці.	1
2	Ознайомлення із загальною характеристикою підприємства.	1
3	Вивчення структури управління, характеристика структурних підрозділів	2
4	Характеристика основних техніко-економічних показників діяльності підприємства	3
5	Консультації за програмою практичного навчання	Під час практики
6	Оформлення звіту про проходження практики, отримання відгуків, розрахунок з підприємства	2
7	Захист звіту про проходження практики	1
	<i>Всього</i>	<i>10</i>

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ НА ПІДПРИЄМСТВІ

1. Влаштування на підприємство, інструктаж з техніки безпеки

Оформлення на підприємство, проведення інструктажу з охорони праці та техніки безпеки. Ознайомлення з робочим місцем та керівником практики від підприємства, правилами внутрішнього розпорядку на підприємстві. Видача студентам необхідних документів для проходження практики.

2. Загальна характеристика підприємства

Слід дати економічну характеристику галузі діяльності підприємства, її значення і місце в економіці. Ознайомитися з законодавчими актами, які регламентують умови діяльності підприємства (галузі).

Ознайомитись з установчими (засновницькими) документами підприємства та зазначити мету і предмет господарської діяльності.

Загальне ознайомлення з підприємством, історією його створення та формою власності. В звіті практики необхідно відобразити такі дані:

- коротка історія створення підприємства;
- стислий опис підприємства (назва, юридична адреса, форма власності, організаційно-правова форма діяльності, відомча підпорядкованість (членство), тип, клас, поверховість, потужність, контингент споживачів, режим роботи);
- характеристика продукції (послуг), що виробляється підприємством, або основного виду діяльності.

3. Структура та управління підприємством

Ознайомлення із загальною, виробникою і організаційною структурами управління підприємства. В звіті практики необхідно відобразити такі дані:

- тип організаційно-функціональної структури управління підприємства: лінійний, функціональний тощо;
- структура управління, кількість та склад керівних рівнів; штатний розпис; функціональні та посадові інструкції управлінського персоналу;
- структура підпорядкування основних ланок управління, вертикальні та горизонтальні зв'язки в структурі управління (накреслити схему);
- характеристика основних структурних підрозділів підприємства, їх взаємозв'язок та організація їх роботи.

4. Основні економічні показники діяльності підприємства

Вивчення основних економічних показників роботи підприємства за звітний період. До основних економічних показників слід віднести:

- показники руху та використання основних оборотних фондів підприємства;
- показники продуктивності праці;
- чисельність працюючих на підприємстві;
- форми системи оплати праці;

- показники методиоцінки якості продукції (робіт, послуг);
- витрати та собівартість продукції (робіт, послуг);
- ціноутворення на підприємстві;
- прибуток і рентабельність підприємства.

Студенти вивчають основні економічні показники діяльності підприємства за звітний період та визначають їх вплив на розвиток підприємства.

5. Консультації за програмою практичного навчання

Консультації за програмою практичного навчання доцільно проводити один раз на тиждень на базі коледжу за рахунок годин передбачених для керівництва практикою. Консультації повинні проводити керівники практики від коледжу.

7.3. ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА

Таблиця 7.3.1 Тематичний план виробничої практики

<i>№ з/п</i>	<i>Видиробіт, зміст матеріалів, щовивчаються</i>	<i>Кількість днів</i>
1.	Влаштування на підприємство, інструктаж з техніки безпеки та охорони праці.	1
2.	Загальна характеристика підприємства	2
3.	Характеристика основних техніко-економічних показників діяльності підприємства	6
4.	Управлінська діяльність підприємств	5
5.	Маркетингова діяльність суб'єкта господарювання	5
6.	Комерційна робота підприємства, логістика	6
7.	Виконання індивідуального завдання	2
8.	Консультації за програмою практичного навчання	<i>Під час практики один раз на тиждень</i>
9.	Оформлення звіту про проходження практики, отримання відгуків, розрахунок з підприємства	2
10.	Захист звіту про проходження практики	1
	<i>Всього</i>	<i>30</i>

ЗМІСТ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ

1. Влаштування на підприємство, інструктаж з техніки безпеки

Оформлення на підприємство, проведення інструктажу з охорони праці та техніки безпеки. Ознайомлення з робочим місцем та керівником практики від підприємства, правилами внутрішнього розпорядку на підприємстві.

Ознайомлення з професійними вимогами до фахівців, необхідними практичними вміннями, навичками та компетентностями залежно від типу, категорії підприємств, зі сфeroю майбутньої професійної діяльності, з посадами, що можуть обіймати фахівці з підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.

Видача студентам завдань та методичних рекомендацій щодо проходження практики.

2. Загальна характеристика підприємства

Перш ніж приступити до виконання конкретних завдань практики, слід дати економічну характеристику галузі діяльності підприємства, її значення і місце в економіці. Ознайомитися з законодавчими актами, які регламентують умови діяльності підприємства (галузі).

Ознайомитись з установчими (засновницькими) документами підприємства та зазначити мету і предмет господарської діяльності.

Загальне ознайомлення з підприємством, історією його створення та формою власності. В звіті практики необхідно відобразити такі дані:

- коротка історія створення підприємства;
- стислий опис підприємства (назва, юридична адреса, форма власності, організаційно-правова форма діяльності, відомча підпорядкованість (членство), тип, клас, поверховість, потужність, контингент споживачів, режим роботи);
- характеристика продукції (послуг), щовиробляється підприємством, або основного виду діяльності.

3. Характеристика основних техніко-економічних показників діяльності підприємства

Вивчення основних техніко-економічних показників роботи підприємства за звітний період та їх короткий економічний аналіз. До основних техніко-економічних показників слід віднести:

- показники продуктивності праці;
- чисельність працюючих на підприємстві;
- форми і системи оплати праці;
- валову, товарну або реалізовану продукцію;
- показники руху та використання основних і оборотних фондів підприємства;
- показники собівартості продукції;
- показники оцінки фінансового стану підприємства (прибуток, рентабельність).

4. Управлінська діяльність підприємства

Необхідно дослідити:

- організаційну структуру та структуру управління підприємством (лінійна, функціональна, лінійно-функціональна; штабна, дивізійна, матрична, множинна);
- дати коротку характеристику роботи кожного структурного підрозділу.

5.Маркетингова діяльність суб'єкта господарювання

Необхідно:

- визначити на кого покладені обов'язки щодо маркетингової діяльності підприємства та зміст цих обов'язків;
- охарактеризувати цільові групи споживачів; оцінити рівень конкуренції та конкурентну позицію підприємства на ринку;
- охарактеризувати товарну політику досліджуваного підприємства (ширину та глибину асортименту);
- цінові стратегії підприємства та застосовані методи ціноутворення;
- методи стимулювання збуту продукції та послуг підприємства;
- систему маркетингових комунікацій підприємства, її структуру;
- проаналізувати організацію реклами діяльності підприємства: рекламні засоби, рекламні заходи, рекламний бюджет, витрати на рекламу, ефективність реклами.

6.Комерційна діяльність підприємства, логістика

Ознайомитись та проаналізувати комерційну діяльність підприємства, налагодження логістики, а саме:

- організацію закупівельної діяльності підприємства (постачальників сировини, товарів);
- організацію збутової діяльності підприємства (покупців та канали збуту);
- організацію складського господарства: наявність складських потужностей та їх призначення, характеристика системи складування продукції;
- наявність видів транспорту та взаємовідносини з транспортними організаціями, організація товароруху.

7.Індивідуальне завдання

Розробка пропозицій щодо удосконалення діяльності підприємства

Залежно від наукових інтересів та особистих бажань студент повинен розробити конкретні та обґрунтовані пропозиції щодо удосконалення окремого напряму (напрямів) роботи підприємства або впровадження певного нововведення (інновації).

Пропозиції можуть бути спрямовані як на удосконалення існуючих функціональних напрямів діяльності підприємства (планово-економічна, управління персоналом, маркетингова комунікаційна, фінансово-облікова діяльність тощо), так і передбачати принципові нововведення (впровадження нових продуктів, диверсифікація, переспеціалізація діяльності, здійснення реального чи фінансового інвестування, вихід на зовнішні ринки і т.д.).

Розробка пропозицій має ґрунтуватися на виявленіх недоліках організації роботи підприємства, наявних резервах її удосконалення, вивчені вітчизняного й закордонного досвіду кращих підприємств аналогічного та споріднених профілів діяльності.

8.Консультації за програмою практичного навчання

Консультації за програмою практичного навчання доцільно проводити один раз на тиждень на базі коледжу за рахунок годин передбачених для керівництва практикою. Консультації повинні проводити керівники практики від коледжу.

Вимоги щодо оформлення звіту, критерії оцінювання та схема нарахування балів наведено в робочій програмі та методичних рекомендаціях щодо проходження навчальної практики на виробництві.

Додаток А
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРВОНОГРАДСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЕКОНОМІЧНИЙ ФАХОВИЙ
КОЛЕДЖ

Затверджую:

Керівник практики
від підприємства (бази практики)

(прізвище, ініціали)

М.П.

З В І Т
ПРО ПРОХОДЖЕННЯ _____ **ПРАКТИКИ**
на базі: _____

Студента (-ки) III курсу
гр. 1-ПТБ-_____
галузі знань 07 «Управління та адміністрування»
спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля »
ОПП «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

(прізвище, ім'я)

Керівник практики від коледжу:
Демчук Наталія Миколаївна

Оцінка : _____

РЕЦЕНЗІЯ
на наскрізну програму практики
для спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля»
освітньо-професійної програми «Підприємництво, торгівля та біржова
діяльність»

Наскрізна програма практики розроблена відповідно до освітньо-професійної програми «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» зі спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля» галузі знань «Управління та адміністрування» для здобувачів освіти освітньо-професійного рівня – фаховий молодший бакалавр.

Програма визначає види і послідовність практик; складові фахової підготовки, які забезпечуються всіма видами практик; регламентацію діяльності здобувачів фахової передвищої освіти і викладачів у цей період навчального процесу. В програмі дано відомості про бюджет часу на виробниче навчання, визначені конкретні рекомендації щодо видів і форм контролю рівня знань, умінь, навичок, яких студенти повинні набути на кожному робочому місці. Рецензованаю програмою передбачено послідовне розширення формуючих умінь і їх ускладнення по мірі переходу від одного виду практики до іншого.

В програмах практик в повній мірі відображену головну мету практичного навчання – закріплення і більш глибоке вивчення теоретичного матеріалу з професійно-орієнтованих і спеціальних дисциплін, оволодіння студентами сучасних методів і знарядь праці, формування у них, на базі отриманих в коледжі знань, професійних вмінь і навиків для застосування їх у своїй практичній діяльності.

У цілому наскрізна програма практики з підготовки фахового молодшого бакалавра галузі знань «Управління та адміністрування» спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля» ОПП «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» відповідає навчально-методичним вимогам і заслуговує на впровадження в навчальний процес.

Рецензент:

Директор комунального підприємства
«Червоноградський ринок»

Сергій ВОЄВОДА